

la contra | ENRIC RAMIONET

Anònims del segle XX

La història de Theo, excombatent antinazi holandès establert a Llagostera, és un exemple dels herois anònims que omplen el món

Que em disculpi el cineasta Antoni Martí, però em sembla que evocar el títol i l'esperit del seu esplèndid documental és la millor manera de presentar el meu conveí Theodorus Adrianus Jansen Hendriks. En Theo, que va néixer l'any 1926 i que en l'actualitat ja és múltiples vegades rebe-savi, es va instal·lar a Llagostera a finals dels seixanta. Quan va arribar al meu poble ja havia consumit unes quantes vides. Els primers 15 anys els va passar a Amsterdam, fins que els alemanys envaïren Holanda i els focs de la segona guerra mundial varen encendre Europa. Eren temps de vaques magres, d'afuar l'enginy i combatre a diari per la subsistència. En Theo, que practicava l'atletisme, que havia estat campió infantil del seu país i somniava els Jocs Olímpics, va ser mobilitzat per formar part d'un batalló de treballadors. Va desertar poc després d'haver estat enrolat escapant-se mentre el seu batalló baixava d'un autocar per pujar a un tren. Es va ocultar amb un altre soldat de la seva edat anomenat Simon, i junts varen iniciar un llarguíssim viatge a peu, caminant de nit durant setmanes, fins a enllaçar amb la resistència. Els Països Baixos varen romandre cinc anys sota la dominació alemanya i el cèlebre diari escrit per Anna Frank al seu amagatall d'Amsterdam ja dóna una idea de quines eren les condicions predominants. Si bé en principi la repressió no va ser tan brutal com a altres països i molts holandesos col·laboraven amb els nazis, amb el pas del temps la resistència va créixer i els homes i dones que en formaven part quan eren descoberts eren immediatament executats. 250.000 holandesos varen morir durant el conflicte, molts d'ells membres dels nombrosos grups, sovint inconnexos, que conformaven aquest exèrcit pràcticament desarmat i clandestí que es dedicava a ocultar jueus i adversaris del nazisme, a falsificar documents, a fer sabotatges i a distribuir aliments. En Theo i en Simon, amagats a pagès i permanentment encalçats pels alemanys, es varen dedicar a ai-

A sota, en Theo (dreta) amb la seva família. A dalt, les celebracions de la derrota dels nazis a Amsterdam. El jove ros enfilat damunt l'escala, darrere d'una bandera, amb una granota blanca, és en Theo; el de sota seu, en primer terme, amb gorra i un fusell i somrient, és en Simon.

xò durant uns quatre anys. Plegats havien passat moments terribles i havien tingut nombroses vegades la mort a tocar. Després de l'alliberament, en Simon va romandre al país i ell, abans de ser mobilitzat per força, va marxar voluntari a Indonèsia, a les colònies de les Índies Orientals holandeses a combatre contra els japonesos. Allà, als 20 anys i ja acabada la guerra es va casar amb una dona que era filla d'un xinès i d'una indonèsia i va iniciar una fantàstica nissaga que amb el

temps, després de transitar des de Djakarta a Amsterdam i de recórrer Europa, ha esdevingut indonèsia-holandesa-catalana. A Llagostera, paradoxes del destí, va obrir un restaurant de menjar indonesi que, com per home-natjar l'origen de la seva dona, era popularment conegut com *cal xino*. En Theo s'explica condensant el temps i la història i empetint el planeta, amb el posat somrient i l'expressivitat desimbolta d'un llenguatge farcit de mots procedents dels diversos idiomes que parla, i ho fa amb un accent que inevitablement recorda el d'aquell futbolista que ha estat l'holandès més famós d'aquest país.

Però la seva història es tanca prodigiosament quan 60 anys més tard descobreix el nom del seu antic company Simon en una publicació holandesa, entre els guanyadors d'un concurs de mots encruats. Des d'aleshores, aquests herois anònims del segle XX s'han trobat periòdicament i han recorregut junts els vells escenaris i repas-sat les seves diverses vides, ja que per travessar les turbulències històriques del segle passat, una única vida era molt poca cosa.

la columna | JOSEP M. FONALLERAS

El contracte del PP

La política ens proporciona el que en podríem dir moments hilarants. Aquest contracte que Rajoy proposa que signin els immigrants, per exemple. Dic «moments hilarants» per no entrar al fons de la qüestió, és clar, que és la plasmació d'una idea del tot uniforme del que entenen per Espanya. Que hagin d'aprendre l'espanyol i que hagin de conèixer i respectar els costums espanyols diu molt poc a favor de la idea d'un estat plurinacional. Potser va pensar que era massa complicat, per als immigrants, comprometre's amb totes les llengües que es parlen en aquest Estat i amb tots els costums de les gents que l'habiten. De fet, si hagués demanat tal cosa als immigrants hauria estat, per als immigrants, un esforç molt superior al que hom demana als espanyols de tota la vida. Ben mirat, si el PP posa el crit al cel per la proposta d'ensenyar català a les escoles d'idiomes d'Andalusia (quan bé que s'ensenyava a les escoles similars de Madrid i d'altres autonomies governades per les dretes) seria ben galdós que obligués, sota contracte, a aprendre euskara o galleg als ciutadans provinents del Marroc. ¿Oi que sona estrany? És que ho és. Ho és, en definitiva, perquè ni ells ni nosaltres no confiem en això que un dia vam creure, una determinada unió política sota un paraigües que admetés, promocionés, considerés com a pròpies, les diferents sensibilitats, les diferents cultures. Com a molt, doncs, estem en allò de les «peculiaritats», les petites acotacions que es fan en un lateral del dibuix espanyol. En el benentès que tots sabem quina cosa vol dir «llengua espanyola», la hilaritat, per dir-ho d'alguna manera, és veure qui defineix el tot que valorem com a costums espanyols. ¿És un costum espanyol llançar cabres vives des del campanar d'una església? ¿És un costum espanyol burxar-se els forats de les dents havent dinat? M'agradarà molt veure com es concreta la proposta. ¿Hi haurà una comissió de costums? ¿Hi afegiran tallar troncs i ballar sardanes, per allò de la «peculiaritat»? De fet, no m'agradarà gens.

PUBLICITAT

Organitza **incatis**
Patrocina **GM cash**
GRAS MERCAT
gasNatural
Ginés Guillén
MELLÀ GOLF VICHY CATALAN

TECNOTAST
FIRA D'EQUIPAMENTS I SERVEIS PER A L'HOSTALERIA I ALIMENTACIÓ
25, 26 i 27 FEBRER 08 Palau de Fires de Girona

PUBLICITAT

ROBERT TORRENT
VENDA, REPARACIÓ I LLOGUER DE MAQUINÀRIA
Agrícola, Forestal i Jardí

Motoaixades Honda

- Les motoaixades fàcils d'Honda
- Treball sense fatiga
- Segures, sense vibracions i úniques
- Tecnologia exclusiva Honda
- Àmplia gamma per escollir

El teu concessionari de confiança
Credi **HONDA** fins a 12 mesos
APARCAMENT PROPI

C/ Can Sunyer, 60 • 17007 GIRONA
Tel. 972 20 84 31 • Fax 972 22 13 08
www.roberttorrent.com

PUBLICITAT

IGNIFUGACIONS GENERALS
Protecció panells contra el foc
IGNIFUGATS GIRONA

GIRONA

PROTECCIÓ
CONTRA EL FOC
AMB PANELLS
SEMIRÍGIDS

972 17 23 53
www.ignifugacionsgenerals.com

PUBLICITAT

TANCAMENTS D'ALUMINI I PVC

ORMETAL

972 47 61 27
www.ormetal.es
C/ Llevant, 7. Pol. Ind. Mas Llobà
FORNELLS DE LA SELVA